

ARISE

Inicijativa za smanjivanje
nejednakosti u obrazovanju

**Smjernice za obrazovne politike
Sistemska regulacija
pristupa kvalitetnim obaveznim
predškolskim programima
u Bosni i Hercegovini**

Bosna i Hercegovina

Sarajevo, 2023

ARISE

Inicijativa za smanjivanje nejednakosti u obrazovanju
Smjernice za obrazovne politike: Sistemska regulacija pristupa
kvalitetnim obaveznim predškolskim programima u Bosni i
Hercegovini

Izdavač

Centar za obrazovne inicijative Step by Step
Kralja Tvrtka 1, 71 000 Sarajevo
office@coi-stepbystep.ba
www.sbs.ba

Za izdavača

Nedim Krajišnik

Autori

Nedim Krajišnik

Adna Sokolović

Namir Ibrahimović

prema uputama Koalicije za smanjenje nejednakosti u
obrazovanju

Metodologija

Network of Education Policy Centers

Lana Jurko

Iva Perković

Dizajn

Katarina Velan

*Ova publikacija pripremljena je uz finansijsku podršku
Evropske unije. Stavovi izraženi u njoj ne predstavljaju nužno zvanične
stavove Evropske unije*

Sadržaj

Odakle krećemo?	1
Koalicija za smanjivanje nejednakosti u obrazovanju i metodologija <i>Smjernica za obrazovne politike</i>	2
Kratak pregled stanja u Bosni i Hercegovini	5
Zašto je rani rast i razvoj djece uopće važan?	6
Opći cilj	10
Specifični cilj 1	11
Specifični cilj 2	12
Specifični cilj 3	16
Članovi i članice Koalicije za smanjenje nejednakosti u obrazovanju	17

Odakle krećemo?

Centar za obrazovne inicijative Step by Step već više od 27 godina čvrsto stoji iza svakog djeteta u Bosni i Hercegovini i iza prava djeteta na pristup kvalitetnom obrazovanju. Već s Metodologijom usmjerenom na dijete, kojom trajno mijenja na stotine odgajatelja širom Bosne i Hercegovine, Centar se filozofski i aktivistički usmjerava prema aktivnom zagovaranju i radu na kvalitetnoj obrazovnoj platformi koja svakom djetetu treba omogućiti zagarantirani pristup kvalitetnom obrazovanju, kvalitetnim i responzivnim odgajateljima te kvalitetnom i agilnom sistemu.

Spremnost da nesebično dijelimo znanje i zajednički kreiramo razumijevanje principa kvalitetnog odgoja i obrazovanja dovela je i do toga da su ključni pojmovi Metodologije usmjerene na dijete postali svakodnevni profesionalni narativ, a u zakonskim okvirima – njen supstancijalni dio.

Akcija za smanjenje nejednakosti u obrazovanju projekt je financiran Instrumentom za pretpristupnu pomoć (IPA). Generalni cilj projekta je jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva (kako organizacija-partnera koji realiziraju projekt tako i lokalnih organizacija) za razvoj politika i zagovaranje u oblasti jednakosti u obrazovanju kroz regionalne saradnje i izgradnje lokalnih koalicija.

Centar za obrazovne inicijative Step by Step (COI Step by Step) dio je regionalnog konzorcija od osam partnerskih organizacija koje su u sastavu Mreže za obrazovne politike (Network for Education Policy – NEPC), kreirajući tako osovinu projekta kako bi se stavio akcent na najranjivije skupine društva: djecu i porodice sa slabijim socio-ekonomskim statusom (SES).

Na siromaštvo i učenike/-ce pogođene siromaštvom mora se djelovati na dvama nivoima: s jedne strane, obrazovne i socijalne politike mogu pružiti dugoročna rješenja za stvaranje jednakosti u obrazovanju, dok se, s druge strane, pilot-intervencije na nivou predškolskih ustanova i škola mogu baviti trenutnim potrebama učenika/-ca s niskim SES-om, čime se doprinosi razvoju politika.

Kao odgovor na problem i u sklopu ARISE projekta, formira se **Koalicija za smanjenje nejednakosti u obrazovanju** čiji cilj jeste kreiranje smjernica za obrazovne politike.

Kroz strukturirane susrete, razgovore i zajednička učenja, članovi i članice usaglasili su se kako je rani rast i razvoj smisljena početna tačka trajnog smanjenja nejednakosti u obrazovanju.

Centar je svjestan da su kvalitetni predškolski programi i rana intervencija jedni od ključnih faktora koji utiču na razliku u daljnjim postignućima i donose rezultate u stvaranju jednakosti, kako kroz daljnje obrazovanje tako i u cjelokupnom kvalitetu života učenika/-ca – oni su neophodni za zadovoljenje potreba učenika/-ca s niskim SES-om.

Pokazatelji, pak, govore da djeca s pozadinom niskog SES-a gotovo nikako nisu obuhvaćena kvalitetnim programima predškolskog odgoja i obrazovanja, što dodatno zabrinjava.

Ovaj dokument, nepretenciozno nazvan **Smjernicama za obrazovne politike**, treba inspirirati na brze, efikasne i trajne promjene u oblasti ranog rasta i razvoja, ponuditi vrlo jasno teorijsku racionalu, kao i strateške ciljeve s pratećim aktivnostima.

Dokument prepoznaje svu kompleksnost Bosne i Hercegovine, zagwarantirane ingerencije u obrazovanju i daje glas onima koji ga nemaju, u nadi da će obuhvat predškolstvom najranjivijih kategorija biti veći, a programi obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja daleko kvalitetniji, duži i sveobuhvatniji.

Smjernice se temelje na postojećoj legislativi, primjerima dobre prakse s naglaskom na regiju, kao i na dostupnim podacima iz različitih izvora.

Podaci preuzeti iz službenih izvještaja, analiza, presjeka i dokumenata domaćih obrazovnih autoriteta, međunarodnih agencija i lokalnih nevladinih organizacija iskorišteni su u svrhu identifikacije problema u predškolskom obrazovanju.

U nastavku ovog dokumenta dat je pregled fokusiran na tri specifična cilja s deset pratećih preporuka. Autori i autorice ovih smjernica napominju da je daljnja operacionalizacija ovog dokumenta nužna na nivou nadležnih administrativnih jedinica. U najboljem maniru, vođeni zajedničkim nedostacima, ovaj dokument, možda, neće prepoznati osobitosti svake nadležne administrativne jedinice u potpunosti te ostavlja prostor da su na različitim nivoima razvoja.

Specifični cilj 1: Postaviti kvalitetnu zakonsku i proceduralnu podlogu za regulaciju pristupa kvalitetnim obveznim predškolskim programima u BiH.

Specifični cilj 2: Postaviti kvalitetne programske i profesionalne okvire za implementaciju obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja.

Specifični cilj 3: Razviti kvalitetnu saradnju svih relevantnih aktera povezanih sa sistemom predškolskog odgoja i obrazovanja.

U cjelini, ovaj dokument vodi se idejom dobrobiti djeteta dopuštajući da se izlazi izvan okvira konvencionalnog i pragmatičnog razmišljanja.

Koalicija za smanjivanje nejednakosti u obrazovanju i metodologija Smjernica za obrazovne politike

U cilju povećanja uticaja na politike, a time i na pronalazak sistemskih rješenja na različitim nivoima, Centar je uključio i povezoao glavne obrazovne aktere koji se bave pitanjima siromaštva i pružanjem podrške učenicima niskog socio-ekonomskog statusa tako što je kreirao platformu za dijeljenje znanja i saradnju – **Koaliciju za smanjenje nejednakosti u obrazovanju u Bosni i Hercegovini**.

Koalicija je kao metoda projektno planirana i oformljena u pet država (Albanija, Kosovo [1], Sjeverna Makedonija, Srbija i Turska) čije su organizacije dio konzorcija projekta ARISE. Pristup koaliciji bio je predmetom javnog poziva, a članovi i članice Koalicije spomenuti su na kraju ovog dokumenta.

U svakoj od spomenutih zemalja nacionalna koalicija sastavljena je od predstavnika organizacija civilnog društva, škola/predškolskih ustanova, lokalnih organizacija/organizacija civilnog društva/nevladinih organizacija, predstavnika vlasti, istraživača/-ca, akademskog osoblja, čiji fokus jesu socijalne dimenzije obrazovanja.

Zbog kompleksnosti problema, uključeni su akteri iz različitih sfera društva s namjerom sveobuhvatne analize i spremnosti na kreiranje smislenih rješenja.

Od članova nacionalne koalicije očekivalo se da:

- daju uvide i povratne informacije na glavnim odrednicama projektnih aktivnosti i ishoda;
- promoviraju i dijele informacije o projektnim aktivnostima i rezultatima;
- identificiraju načine saradnje različitih aktera i stručnjaka koji su operativni i učinkoviti u svojim zemljama;
- zagovaraju promjenu relevantnih politika;
- učestvuju na pet sastanaka nacionalnih koalicija i završnoj nacionalnoj konferenciji;
- po potrebi učestvuju na regionalnim „Policy Lab“ događajima.

[1] Ovim se nazivom ne dovode u pitanje stajališta o statusu te je on u skladu s RVSUN-om 1244 (1999) i Mišljenjem Međunarodnog suda o proglašenju neovisnosti Kosova.

Koalicija je, prije samog nacrtu Smjernica za obrazovne politike, imala priliku da saraduje i konstruira postojeći dokument kroz pet radnih sastanaka [2] te na osnovi zaključaka s Policy Laba održanog u Zagrebu u martu 2022. godine, koji preporučuje izradu Smjernica za obrazovne politike na više nivoa (politika škola/predškolskih ustanova, organizacije civilnog društva).

[2] Sarajevo, 30. 11. 2021. – konstituirajući meeting (osnivanje Koalicije)
Sarajevo, 29. 4. 2022. – prvi radni sastanak
Srebrenica, 5. 11. 2022. – drugi radni sastanak
Sarajevo, 23. 12. 2022. – treći radni sastanak
Sarajevo, 2. 6. 2023. – četvrti radni sastanak
Sarajevo, 3.2. 2024. – peti radni sastanak

Kratak pregled stanja u Bosni i Hercegovini

Pitanje siromaštva i učenika pogođenih siromaštvom zahtijeva složen i višedimenzionalan pristup.

Kako bi se stekla potrebna znanja o ovom problemu, analiza je urađena na nivou zemlje svakog od partnera u projektu. Analiza je obuhvatila dokumente politika i propisa u vezi s jednakošću [3], provedene su konsultacije s relevantnim institucijama i stručnjacima te fokus grupe i razgovori s donositeljima politika, direktorima škola, nastavnicima, pomoćnim osobljem škole, učenicima, roditeljima, organizacijama civilnog društva i obrazovnim stručnjacima.

Prikupljeni podaci rezultirali su nacionalnim izvještajima i pregledima politika za svih šest zemalja koji su dostupni na stranicama organizacija uključenih u projekt [4].

Na osnovi analize provedene u Bosni i Hercegovini utvrđeno je da je siromaštvo povezano s ranjivim društvenim grupama.

Osobe s invaliditetom, Romi, povratnici i interno raseljene osobe, žrtve rodno zasnovanog nasilja, ljudi koji žive u ruralnim i udaljenim područjima, samohrane porodice, domaćinstva koje predvode žene te ljudi niskog nivoa obrazovanja pod visokim su rizikom od zapadanja u siromaštvo.

Siromaštvo, ruralna/urbana podjela, manjinski status, invaliditet, izbjeglički i migrantski status – prepoznati su kao ključni uzroci nejednakosti.

Postoje preporuke za rješavanje i prevazilaženje ovih problema bazirane na modelu participativnog akcijskog planiranja zasnovanog na pravima. Model se odnosi na lokalni i kantonalni nivo, odnosno uspostavljanje multidisciplinarnih timova za koordinaciju i praćenje, lokaliziranje smjernica za provedbu u najboljem interesu djeteta, razvijanje i/ili poboljšanje programskog planiranja usmjerenog na dijete te razvoj smjernica za javno-privatno partnerstvo.

[3] Nacionalni izvještaj za Bosnu i Hercegovinu. ARISE Koalicija, 2021.

[4] Comparative report for Albania, Bosnia and Herzegovina, North Macedonia, Kosovo, Serbia and Turkey. ARISE Coalition, 2021.

Stručnjaci iz sljedećih oblasti i područja stručnosti čine koaliciju u BiH:

- predstavnici ministarstava i državnih agencija, predstavnici institucija nižih nivoa vlasti koji rade sa školama i predstavnici aktera u oblasti socijalne zaštite;
- predstavnici kreatora politika na lokalnom nivou;
- predstavnici vladinih i nevladinih organizacija koji rade s ugroženim i marginaliziranim grupama (djeca i roditelji iz niskog SES-a, djeca s poteškoćama, djeca iz ruralnih područja, Romi, izbjeglice, samohrani roditelji);
- nastavnici, odgajatelji i rukovodstva škola i predškolskih ustanova
- istraživači koji istražuju siromaštvo, inkluzivne politike i predstavljanje podataka, obrazovanje i inkluzivno obrazovanje.

Zašto je rani rast i razvoj djece uopće važan?

Rani rast i razvoj predstavljaju formativni period u dječijem životu i neosporno su važni za cjeloviti i zdravi razvoj bića. Bosna i Hercegovina suočava se s nizom problema koji nadilaze lokalne zajednice, kao i najviše obrazovne autoritete u domeni odgoja i obrazovanja, s posebnim naglaskom na rani rast i razvoj. Pad nataliteta (kako pokazuju demografski podaci), odliv stanovništva u svim dijelovima Bosne i Hercegovine te recidivi društvenog razaranja ne idu u prilog dobrobiti djeteta.

Iako se na nivou razumijevanja važnosti ranog rasta i razvoja događaju promjene, podjednako i u urbanim i sredinama na periferiji, i dalje postoji rezerva prema statusu i pomoći odgajatelja i ustanova za rani rast i razvoj.

Dominantno kulturološko uvjerenje vezano za ženu (da je odgoj njen prvenstveni zadatak) također otežava uključivanje djece u sistem ranog rasta i razvoja. To onemogućava i sprečava ogroman broj žena da rade, kao što i izostavlja nepobitno važno učešće djeteta u procesu odgoja i obrazovanja na sistemski način.

Nedostatak infrastrukture i profesionalnog kadra supstancijalno onemogućava veći obuhvat djece.

Prosjek djece uključene u predškolski odgoj i obrazovanje u cjelodnevnim i poludnevnim programima, prema podacima UNICEF-a, na nivou Bosne i Hercegovine iznosi 33,25% i to značajno više u Republici Srpskoj (42,5%) u usporedbi s Federacijom (22,76%). Kada govorimo o uzrastu 5–6 godina, vezanom za obavezne programe predškolskog odgoja i obrazovanja u godini polaska u školu – podaci su bolji, i to ukupno na nivou Bosne i Hercegovine (44,1%), od čega Federacije Bosne i Hercegovine (43,8%) i Republika Srpska (47,6%) dok Brčko distrikt ima najvišu stopu uključenosti (92%).

Uzevši u obzir navedene kompleksne probleme, vrlo je jasno da veliki broj djece u postojećim i nadolazećim generacijama neće biti obuhvaćen vrlo važnim periodom odgoja i obrazovanja, a posebno ona djeca koja dolaze iz porodica sa slabijom socio-ekonomskom pozadinom. Trenutno, vrtiče pohađaju dominantno djeca čija su oba roditelja zaposlena.

Također, prema podacima UNICEF-a i posljednjoj Studiji ulaganja u djecu, navodi se da ulaganje u rano djetinjstvo ima razne uticaje – od poboljšanja zdravlja, poboljšanja učenja, smanjenja neravnopravnosti do povećanja doživotne zarade. Zato, ulaganje u razvoj u ranom djetinjstvu (RRD) ima smisla jer je to ključno za maksimiziranje razvoja i ostvarivanje dječijih prava. Osim za opću dobrobit djece, ulaganja u povećanje obuhvata usluga predškolskog odgoja i obrazovanja (POO) su i finansijski isplativa. Izračuni pokazuju da će svaka KM uložena u predškolski odgoj i obrazovanje dati prinos do 6,9 KM u FBiH tokom perioda istraživanja, 6,7 KM u RS-u i 5,9 KM u Brčko distriktu, u smislu socio-ekonomskih koristi. Ukoliko ne dođe do povećanja pristupa predškolskom odgoju i obrazovanju, to bi BiH moglo koštati blizu 30 milijardi KM do 2052. godine. [5]

[5] Studije ulaganja u djecu u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu, 2023.

Opći cilj

Uzevši u obzir implikacije rezultata prikazanih u prijašnjem djelu, koalicija za smanjenje nejednakosti u obrazovanju donosi opći cilj odabrane javne politike.

Opći cilj:

Sistemske regulirati pristup kvalitetnim obaveznim predškolskim programima u Bosni i Hercegovini.

Specifični cilj 1:

Postaviti kvalitetnu zakonsku i proceduralnu podlogu za regulaciju pristupa kvalitetnim obaveznim predškolskim programima u BiH.

Kvalitetna zakonska podloga za regulaciju pristupa kvalitetnim obaveznim predškolskim programima u BiH predstavlja primarni zadatak da bi se stvorili uvjeti za daljnji napredak. To ne znači da se specifični ciljevi ne mogu raditi paralelno, ali u svojim određenim domenama to je zaista preduvjet ili isključuje druge partikularne domene.

Participacija svih relevantnih aktera nužna je u ovom procesu uz vođenje računa o tome da ovakve izmjene neminovno prate i budžetska izdvajanja.

Stoga, zajednice moraju zajednički stati iza ovog prijedloga zasnovanog na glasu struke, profesionalaca i zainteresirane stručne javnosti.

Kvalitet je jedina stavka koja zaista mijenja kontekst i bez kvaliteta nema razgovora o svrsishodnosti bilo kakvih drugih intervencija.

Sistemska regulacija ide u pravcu izmjena i dopuna zakona u pogledu obaveznih programa koji, za sada, nisu definirani u svim administrativnim jedinicama na isti način ili nikako.

Procedure upisa treba da budu zasnovane na smislenim i inkluzivnim kriterijima te da budu olakšavajuće i za sistem, institucije, roditelje i djecu. Kako i dalje govorimo o nejednakim uvjetima u različitim administrativnim jedinicama, prelazna rješenja moraju biti kreativna i istraživati različite modele poput mobilnih vrtića, ad hoc vrtića tamo gdje postoji potreba te vrtića u zajednicama koje dijele svoje javne prostore.

Preporuka 1:

Izmjena i dopuna zakona u pogledu obaveznosti jednogodišnjih programa predškolskog obrazovanja i odgoja.

Preporuka 2:

Redefiniranje postojećih i usvajanje novih procedura upisa u obavezni predškolski program.

Preporuka 3:

Uspostavljanje alternativnih sistema za pohađanje programa (mobilni vrtići, ad hoc vrtići, vrtići u zajednici itd.)

Specifični cilj 2:

Postaviti kvalitetne programske i profesionalne okvire za implementaciju obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja

Nije naodmet još jednom podvući koliko su važni kvalitetan sistem, proces te sam sadržaj.

Obrazovnim vlastima nedostaje sistem praćenja i kontrole kvaliteta kako bi zaista imali vjerodostojne podatke prema kojima bi se donosile strateške odluke.

Kao i s drugim nivoima obrazovanja, ključni faktor predstavljaju sami profesionalci, koji zajedno s vlastima moraju uspostaviti sistem kontinuiranog profesionalnog razvoja čiji sastavni dio nužno jesu standardi za odgajatelje.

To je preduvjet bilo kakvih intervencija u obrazovanju da bismo osigurali da sve druge promjene mogu naići na fleksibilne i kompetentne odgajatelje koji će te zamišljene promjene doista i moći implementirati uz nesebičnu podršku sistema.

Preporuka 1:

Usklađivanje programa baziranih na zajedničkoj jezgri cjelovitih razvojnih programa za predškolski odgoj i obrazovanje definiranih na ishodima učenja.

Preporuka 2:

Praćenje/kontrola kvaliteta provođenja obaveznog predškolskog programa.

Preporuka 3:

Profesionalizacija radnog mjesta odgajatelja u predškolskom odgoju i obrazovanju.

Preporuka 4:

Razvoj sistema profesionalnog razvoja za odgajatelje u predškolskom odgoju i obrazovanju.

Specifični cilj 3:

Razviti kvalitetnu saradnju svih relevantnih aktera povezanih sa sistemom predškolskog odgoja i obrazovanja.

Duboko vjerujemo da je saradnja čitave zajednice jedini mogući način kako se ova isuviše važna pitanja mogu ne samo adresirati nego i dovesti do implementacije.

Bosna i Hercegovina ima živahno civilno društvo koje može biti partner u gotovo svim aspektima. No, nužno je da se sistemskim stvarima prvenstveno bave sami sistemi, dok svi drugi mogu doći kao faktor podrške.

Roditelji kao najveći resurs obrazovnih sistema, treba i moraju dobiti zasluženu ulogu koja će biti od pomoći profesionalcima i institucijama.

Preporuka 1:

Uspostavljanje kvalitetne saradnje između škola i predškolskih ustanova te drugih institucija u korist djeteta.

Preporuka 2:

Saradnja roditelja i NVO-a u svrhu unapređivanja uvjeta rada u ustanovama predškolskog odgoja i obrazovanja, kao i otvaranje autentičnog prostora za uključivanje organizacija civilnog društva prema jasnim smjernicama i potrebama sistema.

Preporuka 3:

Opće zagovaranje za važnost ranog rasta i razvoja.

Članovi i članice Koalicije za smanjivanje nejednakosti u obrazovanju

IME I PREZIME	INSTITUCIJA/ORGANIZACIJA
Aferdita Topalović	OŠ „Muhsin Rizvić“, Fojnica
Arnes Tufek	Osnovna škola „Fatima Gunić“, Sarajevo
Darko Ratković	UG PUNKS
Elvira Huskić-Hadžić	Mješovita srednja saobraćajna škola, Tuzla
Emina Mekić	OŠ „Hrasno“, Sarajevo
Indira Ćurović	OŠ „Hrasno“, Sarajevo
Emin Alić	Fondacija Muharem Berbić
Halima Abdukić	Javna ustanova za predškolski odgoj i obrazovanje Visoko
Lejla Smajić	HO „Međunarodni forum solidarnosti-EMMAUS“
Almedina Begović	HO „Međunarodni forum solidarnosti-EMMAUS“
Ilijana Vidović	OŠ „Vareš“, Vareš
Ivona Marijančević	OŠ „Vareš“, Vareš
Amira Kadrispahić	Srednja ekonomska škola, Sarajevo
Amela Kukuruzović	OŠ „Kiseljak“, Tuzla
Fata Zilić	Zavod za odgoj i obrazovanje osoba sa smetnjama u psihičkom i tjelesnom razvoju, Tuzla
Suzana Jokić	Zavod za odgoj i obrazovanje osoba sa smetnjama u psihičkom i tjelesnom razvoju, Tuzla
Amina Buljubašić	Zavod za odgoj i obrazovanje osoba sa smetnjama u psihičkom i tjelesnom razvoju, Tuzla
Maida Bavčić	Srednja škola primijenjenih umjetnosti, Sarajevo
Nejra Muharemović Orić	OŠ „Mejdan“, Tuzla
Amra Jaganjac	OŠ „Mejdan“, Tuzla
Tifa Tučić	Udruženje građana oštećenog vida, Tuzla
Amra Čeligija	OŠ „Aleksa Šantić“, Sarajevo
Azra Vrević	OŠ „Sead Ćehić“ Grahovo
Hasan Kovačević	Udruženje Amputirci, Bužim

Samida Husićić	MSŠ Gračanica
Mehridžana Ailbašić	Mješovita srednja ekonomsko-ugostiteljska škola, Travnik
Nijaz Zorlak	Pedagoški zavod Bosansko-podrinjskog kantona, Goražde
Maja Stojkić	Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje, Mostar
Marizela Pezerović	OŠ „Džemaludin Čaušević“, Sarajevo
Ljiljana Kovač	Udruženje predškolskih radnika Federacije BiH
Belma Ramić	„Dječiji vrtić“ Fojnica
Slađana Vladičić	Udruženje vaspitača i stručnih saradnika Republike Srpske
Slaviša Vujanović	Udruženje vaspitača i stručnih saradnika Republike Srpske
Ljubica Matošević	Dječji vrtić, Novi Travnik
Emina Selimović	JU za predškolski odgoj i obrazovanje, Goražde
Đenana Šegetalo	„Dječiji vrtići Ciciban“, Mostar
Ahmedina Smajlović	Islamski pedagoški fakultet, Zenica
Zekira Bajramović	Udruženje oboljelih od malignih oboljenja grada Cazina
Hatidža Isić	MS Rudarska škola Tuzla
Adil Sokolić	OŠ „Alija Nametak“ Zenica
Sanela Osmanagić	OŠ „Drežnica“, Mostar
Vesna Pašalić	OŠ „Aleksa Šantić“, Vukosavlje
Branka Ljubojević	Gimnazija, Banja Luka
Suzana Kusovac Sladoje	„Centar za obrazovanje odraslih“, Banja Luka
Nermin Oruč	Centar za razvojne evaluacije i društvena istraživanja (CREDI), Sarajevo
Branko Anđić	Društvo psihologa RS
Adnan Šećerović	Organizacija „Koraci“
Aleksandar Vukanović	Centar za održivi razvoj i ekologiju CORIE, Trebinje

Finansira
Evropska unija

Network of Education Policy Centers

